

**MOKSLO PASKIRTIES PASTATO (VAIKŲ DARŽELIO) BRAŠKIŲ G. 54,
VILNIUJE, ATVIRAS ARCHITEKTŪRINIO PROJEKTO KONKURASAS**

BRAŠKĖS

VILNIUS
2024

4.1. Įžanga: trumpas projekto idėjos, vizijos pristatymas

Darželis yra integrali gyvenamojo rajono dalis, kurioje yra skirtingo masto užstatymas: dideli daugiabučiai rytinėje pusėje ir maži vienbučiai vakarinėje pusėje. Projektuojamas darželis sukuria harmoningą perėjimą tarp šių skirtingų masto pastatų, pritaikydamas savo mastelį žmogaus mastui ir jautriai reaguodamas į aplinką. Projektuojant pastatą, atsižvelgiama į esamas sąlygas: sklype yra viešoji erdvė šiaurėje, gatvė vakaruose, vertingi želdynai pietuose, o reljefas sklype turi 7 metrų aukščio skirtumą. Darželis projektuojamas kompaktiškai, sklypo centre, išsaugant visus želdinius. Darželio kompoziciją sudaro palaiptams smulkėjantys nedideli tūriai, artimi vienbučių gyvenamųjų namų tipai, pastato stilistika atitinka žmogaus mastelį, jautriai reaguoja į aplinkos kontekstą. Tokiu būdu formuojamas dinamiškas pastato siluetas, atsižvelgiant į reljefą. Sukurti jaukūs kiemeliai lauko žaidimams, o vienas didžiausių kiemų pabrėžia pagrindinį įėjimą, jame išsaugomas vertingas medis. Jo būvimas pabrėžiamas ir sureikšminamas, kuriamas scenarijus kuomet želdinys tampa integralia vestibulio dalimi, galima sakyti pirmu objektų kurį lankytojas pastebi užėjęs į darželį.

Projektuojamos trys skirtingos lauko žaidimų zonos: šiaurėje prie želdynų, pietuose tarp medžių ir atskiros zonos prie kiekvieno grupės tūrio rytinėje pusėje. Šios zonos leidžia vaikams laisvai judėti ir naudotis lauko erdvėmis.

4.2. Architektūrinė idėja, tūriniai sprendiniai

Pastato projektavimas - savotiškas „lygties sprendimas“ su keliais apribojimais:

Sklypo šiaurės dalyje numatyta viešoji erdvė, skirta bendruomenės poreikiams. Vakarinėje pusėje - Maumedžių gatvė. Pietų dalyje - tankiai sužėlę vertingi želdynai. Šiaurės - pietų kryptimi vyrauja aukščio perkritis didesnis nei 7 metrai. Sklypo viduryje yra kelios želdynų grupės, erdvėje auga pavienis medis. Formuodami gatvės išklotinę, jautriai reaguojame į gretimo užstatymo linijas. Itin kompaktišką darželio pastato tūrį talpiname sklypo centre. Želdynai šiaurėje ir pietuose savotiškai formuoja statybos zonos kraštines, todėl reaguodami į juos, ant kylančio sklypo reljefo nuosekliai lyg kaladėles, dėliojame darželio tūrius. Tokia kompozicija sukuria dinamiškai kintantį pastato siluetą.

Formuojame jaukias lauko žaidimų erdves, todėl tūriai šiek tiek prastumti sukuria skirtingų dydžių ir konfigūracijų kiemelius. Didžiausias kiemas, kurio pagrindinis akcentas išsaugotas vertingas medis, yra savotiška kompozicinė pauzė, išryškinanti pagrindinį įėjimą.

Projektuojamame darželyje numatome trys skirtingo charakterio lauko žaidimų/rekreacijos zonos. Šiaurės pusėje, ties želdynais, sukurta lauko žaidimų zona, į kurią galima patekti tiesiai iš pastato sporto salės. Ties pietine statybos zonos kraštine, tarp medžių, suformuota lauko žaidimų aikštelė. Ties kiekvienu grupės tūriu rytų pusėje yra atskiros lauko terasos/žaidimų zonos su galimybe laisvai judėti tarp jų.

4.3. Mokslo paskirties pastato integralumo analizė

Mokslo paskirties pastatas - integrali rajono, kuriame dominuoja gyvenamoji paskirtis, dalis. Urbanistinė analizė atskleidė dvi skirtingo teritorijos užstatymo dalis. Į rytus nuo Maumedžių g. vyrauja taškiniai, stambūs daugiaaukščių daugiabučių tūriai, o vakarų pusėje - driekiasi smulkių vienbučių ir sublokuotų namų grandinė. Projektuojamas darželis savo masteliu kuria nuoseklų perėjimą tarp minėtųjų skirtingų pastatų grupių. Darželio kompoziciją sudaro palaiptams smulkėjantys nedideli tūriai, artimi vienbučių gyvenamųjų namų tipai, pastato stilistika atitinka žmogaus mastelį, jautriai reaguoja į aplinkos kontekstą.

4.4. Teritorijos sutvarkymo bei transporto ir pėsčiųjų srautų sprendiniai

Darželio tūris darniai įsilieja į susiklosčiusį urbanistinį audinį, jį praturtina. Pastatas formuoja gatvės perimetrą, palikdamas pakankamai vietos pėsčiųjų takams ir automobilių parkavimui prie važiuojamosios dalies. Rytų pusėje, greta sklypo ribos, numatytas pėsčiųjų takas, leidžiantis praeiti šalia darželio arba, esant poreikiui, į jį patekti. Pietų ir šiaurės pusėje projektuojamos skersinės jungtys tarp Maumedžių gatvės ir daugiabučių kiemų. Darželio projektiniai sprendiniai harmoningai dera su anksčiau parengtu viešosios erdvės projektu, išsaugojant vertingas pėsčiųjų takų jungtis.

Automobilių transportas suskirstytas į dvi dalis. Tėvai, atvežantys savo vaikus į darželį, gali laikinai sustoti Maumedžių gatvėje greta pastato ir patekti per toje pačioje pusėje numatytą pagrindinį įėjimą. Pėsčiųjų ir transporto srautai aiškiai atskirti. Darželio darbuotojams numatytas parkingas šiaurės rytų sklypo dalyje, į jį patenkama iš Braškių gatvės. Toje pačioje pusėje numatytas ūkinis privažiavimas bei maisto tiekimas į virtuvę.

Remiantis STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ mokslo paskirties pastato parkavimo vietų poreikis – 1 vieta 30-iai mokinių ir 1-a dviračio vieta 20-iai moksleivių. Projekte numatoma keturios automobilių vietos ir septynios vietos dviračiams.

4.5. Mokslo paskirties pastato funkcinis suplanavimas

Orientavimasis pastate yra intuityvus, labai paprastas. Kompaktiškame tūryje visos patalpų grupės yra greta, lengvai pasiekiamos. Nuo pagrindinio vestibulio erdvė išsišakoja, atskirdama dvi patalpų grupes. Dešinėje - darželio grupių dalis, kairėje - sporto ir renginių salės, antrame aukšte - administracija.

Pastato tūriai organiškai integruojami į esamą reljefą, nuosekliai talpinami skirtinguose lygiuose. Šis principas vyrauja aukštų planuose. Grupių patalpos išdėstytos su peraukštėjimais, sujungtos pandusais. Erdvės po jais skirtos pasėdėjimui, daiktų saugojimui ir pan. Universalios grupės talpinamos pirmame lygyje, kitos grupės išdėliotos aukštesniuose. Kiekvienas tūris yra architektūriškai išskirtas, suformuojant atskirus namukus. Juose kiekviename aukšte numatomos atskirų grupių žaidimų, persirengimo, poilsio bei sanitarinės paskirties patalpos. Tarp namukų yra nedideli atstumai, todėl suprojektuotas vienas maisto keltuvas, aptarnaujantis keturias grupes. Visos patalpos, skirtos darželinukams, turi išėjimus į lauką. Iš pirmame aukšte esančių grupių vaikai gali patekti tiesiai į lauko žaidimų zoną. Iš antrame aukšte suprojektuotų grupių patalpų numatyta galimybę patekti ant specialaus žaidimams pritaikyto eksploatuojamo stogo.

4.6. Mokslo paskirties pastato apdailos medžiagiškumo sprendiniai

Pastato fasadų apdailai naudojamos ekologiškos, Lietuvoje gaminamos medžiagos. Vyraujanti medžio apdaila suteikia šiltą jaukumo pojūtį. Atsižvelgėme ir į tai, kad darželis yra neatsiejama raudonų plytų kvartalo dalis. Medinėms dalims parinkta raudona dažyvvė, kurios spalva artima, bet niansuotai skiriasi nuo raudonos keramikos. Tai - tarsi savotiškas naujos kokybės potėpis susiklosčiusioje kvartalo spalvinėje gamoje. Raudona spalva - simbolinė aliuzija į Braškių gatvės, kurioje projektuojamas darželis, pavadinimą. Vienas iš darželio tūrių – natūralios medžio spalvos. Tai simbolinė aliuzija į greta augantį vertingą želdinį be to akcentuojamas pagrindinis įėjimas. Tokiu būdu medžio būvimas pabrėžiamas ir sureikšminamas, kuriamas scenarijus kuomet želdinys tampa integralia vestibulio dalimi, galima sakyti pirmu objektu kurį lankytojas pastebi užėjęs į darželį.

Galima sakyti, kad aplink augantys želdiniai įkvėpia interjero sprendinius. Vidaus erdvėse vyrauja medienos apdaila ant sienų ir lubų. Grindims bendroje erdvėse naudojama šilto atspalvio liejama betono danga, grupių interjeruose numatoma kiliminė danga.

4.7. Mokslo paskirties pastato konstrukcijų apibūdinimas

Nesudėtingas, lakoniškų geometrinių formų pastato architektūros sprendinys leidžia naudoti susiklosčiusias, ekonomišką, laiko patikrintas, tvarios statybos medžiagas ir technologijas. Architektūros tūrių kompozicijai galima pritaikyti įvairius konstruktyvo variantus:

- surenkamą betono karkasą, naudojant surenkamą perdangos plokštes ir surenkamą sienas.
- alternatyva - mišrus monolitinio gelžbetonio/mūro karkasas.
- atlikus gaisro saugos skaičiavimus, esant galimybei, projektuojamas medžio konstruktyvas tiek laikančiose sienose, tiek perdangose.

Pastato atvirųjų erdvių konstruktyvas erdvinis. Vestibiulio stogo konstruktyvą sudaro tinkliuko principu sudėtos medžio sijos. Ant jų tvirtinami stiklo profiliai. Pamatai, įvertinus geologijos sąlygas, atitinkamai apšiltinami, gręžtiniai - poliniai, arba vietoje liejami juostiniai iš monolitinio gelžbetonio.

Sporto salės sienos liejamos iš betono, kitų atitvarų konstruktyvui naudojamas mūras. Aukštų denginiui naudojamos iš anksto pagamintos plokštes su monolitinių ruožų tarpais arba tiesiog viskas išliejama iš monolitinio gelžbetonio.

4.8. Mokslo paskirties pastato pagrindinių inžinerinių sprendinių apibūdinimas, energiją taupančių sprendinių, atsinaujinančios energijos šaltinių taikymo, žaliųjų (tvariųjų) sprendinių panaudojimo apibūdinimas

Pastate naudojamos dviejų tipo tvariosios inžinerinės/architektūrinės priemonės. Vienos iš jų padeda sumažinti energijos poreikį, kitos padeda jos pagaminti iš atsinaujinančių šaltinių. Darželiui planuojama naudoti energijos sistemas (saulės fotovoltinius elementus), integruotas stiklo stoge virš vestibulio. Toks sprendimas leidžia įveikinti stiklo plokštumas, atsuktas į pietų pusę. Jos gamina elektros energiją pastato reikmėms ir leidžia padengti dalį visų pastato metinių elektros sąnaudų. Fotovoltiniai elementai meta šešėlį po jais esančioms patalpoms ir apsaugos jas nuo perkaitimo (šiltnamio efekto). Toks sprendinys leidžia sumažinti pastato vėsinimui reikalingos energijos kiekį. Tokiu būdu visi stikliniai stogai gamina saulės energiją ir užtikrina natūralų (neperteklinį) apšvietimą patalpoms dienos metu. Priklausomai nuo poreikio, fotovoltiniai elementai gali būti skaidrūs arba pilkšvos spalvos. Pastate numatomas lietaus vandens surinkimas ir jo panaudojimas pastato reikmėms. Be to, pastate numatyta galimybė sumažinti vandens suvartojimą, lyginant su bazinėmis vertėmis. Projektuojami vandenį taupantys maišytuvai, pisuarai, virtuvės maišytuvai, dušo galvutės. Planuojama numatyti atskirų zonų vandens suvartojimo apskaitą. Numatoma projektuoti vandens nuotėkio aptikimo sistemas, galinčias atpažinti didelius vandens nuotėkius vandentiekyje. Numatomi srauto reguliavimo įtaisai, reguliuojantys vandens tiekimą į kiekvieną WC zoną ar įrenginį, siekiant sumažinti vandens švaistymą

4.9. Mokslo paskirties pastato ir sklypo bendrieji rodikliai

BENDRIEJI STATINIO RODIKLIAI				
Eil. Nr.	Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis	Pastabos
Žemės sklypas				
	Žemės sklypo plotas	m ²	5090	
	Žemės sklypo užstatymo intensyvumas	%	45	
	Žemės sklypo užstatymo tankis	%	25	
	Pastato užstatymo plotas	m ²	1282,99	
	Kietų dangų plotas žemės sklype	m ²	712,6	
	Želdynų plotas žemės sklype	m ² / %	2112,07/41	
	Automobilių stovėjimo vietų skaičius žemės sklype	vnt.	4	
	Dviračių stovėjimo vietų skaičius žemės sklype	vnt.	7	
	Vaikų poreikiams skirtų žaidimo aikštelių bendras plotas	m ²	1 074,69	
Pastatas				
	Pastato bendrasis plotas	m ²	2310	
	Pastato rūšio plotas	m ²	355	
	Pastato tūris	m ³	10 706	
	Pastato aukštų skaičius	vnt.	2	
	Pastato aukštis	m	11.70	
	Pagrindinis plotas	m ²	1 848,52	
	Pagalbinis plotas	m ²	461,48	
Kiti duomenys				
	Vaikų skaičius	vnt.	140	
	Vaikų grupių skaičius	vnt.	8	
	Plotas 1 (vienam) vaikui	m ² / vnt.	16,5	

4.10 Statybos trukmė, sustambinta statybos kaina į kurią būtų įtrauktos visos aplinkos tvarkymo ir kitos su objekto statyba susijusios išlaidos.

Pastato bendras plotas: 2 310 m² ; vidutinė mokymo paskirties pastato statybos kaina vienam kvadratiniam metrui - 2 200 Eur. Prognozuojama statybos kaina - 5 082 000 Eur. Ši kaina yra preliminarinė, spekuliatyvaus pobūdžio. Tikroji kaina bus skaičiuojama statybos rangovo, gavus techninį projektą su medžiagų kiekių žiniaraščių ir techninėmis specifikacijomis. Aplinkos tvarkymui ir apželdinimo sprendiniams numatyti 1 008 000 Eur. Prognozuojama statybos trukmė - 24 mėn.

